תפארת שלמה — נשא

נשא את ראש בני גרשון גם הם כו'. הנ"ל דהנה הלוים הם נקראים בחי' הצדיקים הנלווים ודביקים בה'. ויש כמה מיני בחי' הצדיקים מהם נקראים בני קהת בבחי' הגדולה שלהם. ויש נקראים בני מררי. ויש אשר נקראים בני גרשון כמובא בספרים הקדושים. והנה בחי' בני גרשון הם הצדיקים המגורשים בעוה"ז וכל ימיהם הם בצער והם כגרים לא ישבעו בטובה. הנה עליהם אמה"כ כי גם אותם צריך לנשא את ראשם לבית אבותם כמ"ש רבות בנות עשו חיל ואת עלית על כלנה. שהוא מרומז על המלכות שיורדת בסתר המדריגה בהגלות. אבל לעתיד הנה היא תעלה על כלנה כיל"ח. והנה על בחי' הצדיקים שנקראים בני גרשון אמה"כ כי צורכם בעוה"ז לעבוד ולמשא לעבוד את ה' ולמשא הוא מדת הסבלנות לבל יקשה בעיניו על ככה אך לקבל הכל באהבה וחיבה. וזש"נ ואת כל אשר יעשה להם ועבדו אע"פ שחלילה יעשה להם מה שיעשה אעפ"כ ועבדו ולא יניחו מעבודתם. וז"ש ואהבת את ה' אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ופירשו חכז"ל אפי' הוא נוטל את נפשך הוא רצונך ר"ל אע"פ שלפעמים נוטלים מהאדם הרצון שלו חלילה. כי ברצונו לעבוד הש"י ובאים עליו התנגדות ועיכובים בע"כ. בכל זה יבין וישכיל כי גם זה רצון הש"י לעבדו גם בזה. וד"ת אין באין כ"א רק ע"י יסורין ח"ו כמבואר בגמרא. וכן רשב"י ע"י שנצטער במערה י"ג שנים אח"כ נתעלה יותר ויותר. וז"ש במתן תורה על אותן הצדיקים פן יהרסו אל ה' לראות. יהרס"ו גימ' גבור"ה וגימ' אדנ"י. לבל יסתכלו מה זה ועל מה זה. וכן במשה נאמר כי ירא מהביט אל האלהים אל בחי' הדינין כי הכל לטובה:

על פי ה' פקד אותם ביד משה איש איש על עבודתו ועל משאו כו'. הנ"ל בזה דהנה כבר הקשו הקדמונים על מה שאנו מתפללים בכל יום ותן בלבנו וכו' לאהבה וליראה את שמך וטהר לבנו לעבדך באמת וכדומה לזה. הלא כבר אמרו חכז"ל הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים ואיך שייך להתפלל ע"ז. וכבר האריך המהרש"א בח"א ע"ש. אך הנ"ל דהנה אנו אומרים אהבה רבה אהבתנו כו' חמלה גדולה ויתירה חמלת עלינו דהנה יש להבין מהו הענין גדולה ויתירה הזאת ומה מעלת היתרת הזאת. אמנם הנה אמרו חכז"ל בגמ' פתחו לי פתח כחודו של מחט ואני אפתח לכם כפתחו של אולם. כי הנה מאז גם בשעת מ"ת הי' התגלות האלקות יותר ויותר גדולה מכפי ההכנת של בנ"י כי הלא כתיב פנים בפנים דבר ה' עמכם ועל מעלה הזאת הגדולה הנה לא הי' הכנתם בזה. אך הנה הם הכינו עצמם בקדושה וטהרה כפי כחם והש"י הוסיף להם התגלות האלקות עליהם ביתר שאת ויתר עז. וכן הוא תמיד המדה זאת כי בהערה מועטת שלמטה הנה ממשיך מלמעלה ההארה הגדולה שלמעלה יותר ויותר כיל"ח. וכן אמרו אדם מקדש א"ע מעט מקדשין אותו הרבה כי דרך הזה הוא בכל הענינים השייכים לעבוה"ב וזהו פתחו לי פתח כפתחו של מחט ואני אפתח לכם כו' כי תמיד ההשפעה והארה העליונה באה יותר ויותר מכפי ההכנה כנ"ל. וזה הענין של נשמה יתירה בשבת שלכך נקראת יתירה מפני שהיא תמיד בהארה וקדושה יותר ויותר מכפי ערך ההכנה שמכין האדם א"ע על השבת. וכן הוא בגמרא (זבחים דף צ"א ע"א) כי המוספים עדיפי מתמידין כו' המוספין קדישי מתמידין כי בחי' התוספות הוא יותר במעלה מן העיקר כנ"ל. ובכן כאשר בשעת מ"ת הנה ההארה העליונה באה להם במעלה יתירה וגדולה הנה לכך אמר להם משה רבינו ע"ה אחר מעשה העגל יוסף ה' עליכם ככם אלף פעמים ויברך אתכם כאשר דבר לכם כי אחרי אותה המעשה שנטל מהם העטרה לא ניטל מהם רק תוספת ההארה ההיא ולא נשארו רק באותו הבחי' כפי הכנתם למתן תורה שהכינו א"ע מתחלה קודם מ"ת כנ"ל לכן בתיקון הדבר ברכם משרע"ה שיזכו לשוב לאותו התוספת וזש"א יוסף ה' עליכם ככם אלף פעמים שהם אלף בחי' שאבדו כנודע. וזה הי' מבחינת התוספת כנ"ל. ולכן כאשר תגיעו למעלת התוספת אז תהיו כי יברך אתכם כאשר דבר לכם בשעת מתן תורה כנ"ל. הנה זה הפי' של חמלה גדולה ויתירה חמלת עלינו זהו ההארה היתירהשבאה לאדם יותר מכפי ההכנה הוא בחי' חמלה ורחמנות הש"י עלינו והיא נקראת חיבה יתירה בחי' תוספת כתובה כנ"ל. והנה על בחי' של תוספת ההארה הנ"ל שייך שפיר לשון תפלה וטהרלבנו ותן בלבנו לאהבה וליראה שמך ר"ל שישפיע לנו קדושה יתירה באהבה

ובירא' יותר מכפי הכנותינו ומעשינו. ומ"ש הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים הוא מוסב על הכנת האדם בבחירתו הטובה [ויראת שמים זה בא לו תמיד בלי מונע כלל]. אמנם הנה כל בחי' תוספת הנ"ל באה לו ע"י הצי"ע שהוא נקרא בחי' יוסף בסוד מוסף. על ידו באה השפע' הארה בגדלות יותר ויותר וממנו משפיע לכל הנלווים אליו כמ"ש ברשב"י ע"ה כשהיו התלמידים אצלו הנה לכל אחד ואחד נתן לו חלקו בסודות התורה כמ"ש בזוה"ק ע"ש. הנה זה שאמה"כ שהתחלנו ע"פ ה' פקד אותם. לשון פקודי ה' כו' המצות הי' בידם במעלה יתירה לפי שהיו ביד משה הוא הצי"ע לכן כל איש ואיש עלה במדרגה יותר מכפי הכנתו. וזהו על עבודתו ועל משאו. והבן:

א"י נשא את ראש בני גרשון גם הם לבית אבותם כו'. נקדים לפרש מה שאנו אומרים בתפלת י"ח השיבנו אבינו לתורתך כו' והחזירנו בתשובה שלימה לפניך. יש לדקדק בתיבת לפניך מה דקאמר ונקדים מאמר הזוה"ק פ' ויקהל דף רי"ז ע"א וז"ל פתח ואמר אז נדברו יראי ה' איש אל רעהו ויקשב ה' וישמע ויכתב ספר זכרון לפניו ליראי ה' ולחושבישמו האי קרא אית לאסתכלא בי' אז נדברו אז דברו מבעי לי' מאי נדברו אלא נדברו לעילא מכל אינון רתיכין קדישין וכל אינון חיילין קדישין בגין דאינון מלין קדישין סלקין לעילא וכמה אינון דמקדמי ונטלין לון קמי מלכא קדישא ומתעטרין בכמה עטרין קדישין באינון נהורין עלאין וכלהו נדברו מקמי מלכא עלאה מאן חמי כו' תושבחן דסלקין בכל אינון רקיעין כו' קמי מלכא קדישא ומלכא קדישא כו' ואתעטר בהון ואינון סלקין על רישי' כו' וע"ד אמר' אורייתא ואהי' שעשועים יום יום והייתי לא כתיב אלא ואהי' בכל עידן ובכל זמן דמילין עלאין סלקין קמי' והכא תרי זמני כתיב יראי ה' כו'אלא יראי ה' כו' לתתא יראי ה' קיימין לתת' ואינון מילין קיימין כו' לעילא ורזא דא אשכחנא בספרא דחנוך דכל מילין דצדיקיא די בארעא אינון מתעטרין וקיימין קמי מלכא קדישא כו' ואשתעשע קב"ה בהאי דיוקנא ולבתר אכתיבו בספר זכרון לפניו לקיימא קמי' בקיומא תדיר ע"ש לקמן בדף הנ"ל. דמות כמראה אדם כיון דאמר דמות אמאי כמראה דהא סגי לי' דמות אדם אלא דמות אדם דא איהו רזא עלאה בההוא כבוד עלאה דיוקנא דאדם אבל הא דאתוסף כמראה כו' ואתון חברי' הא קב"ה אשתעשע השתא באינון מלין דקאמריתו מתעטרין בהאי אורחא והא קיימתון קמי מאריכון בדיוקניכון קדישין כו'. וז"ש מתפללין השיבנו כו' והחזירנו בתשובה שלימה לפניך. שנהי' גם אנחנו ראוים לבא עם תורתנו אל הקודש פנימה למעלה ויהיו אמרינו לרצון לפני אדון כל בדיוקנין קדישין שגם הגוף יזדכך ע"י תשובה שלימה כמ"ש דוד המע"ה דבקתי בעדותיך ה' אל תבישני שהגוף הוא הנרתק לנשמה ומצילין תיק הספר עם הספר. וז"ש אם תשוב ישראל אלי תשוב. פי' שהתשובה תהי' בשלימות בבחי' זו שתשובו ג"כ למעלה בדיוקנין קדישין. וז"ש והבל הביא גם הוא ר"ל שהביא ג"כ את גופו אל הקדושה עם הקרבן שיהי' לרצון למעלה וז"ש במ"ת ואביא אתכם אלי והי' הבטחת הש"י אליהם כאשר יזכו ללמוד תורה לשמה יהי' צורתם חקוקה למעלה כביכול אלי ממש. נחזור לביאור הפ'. נשא את ראש בני גרשון רמז על בנ"א החוזרים בתשובה הם נקראים בני גרשון שנתגרשו ונתרחקו מהקדושה ע"י הפגם מהחטאים. ותנשא את ראשם להיות זוכים בתשובתם להיות דבוקים למעלה. כמ"ש והחזירנו בתשובה שלימה לפניך בדיוקנא קדישא לפניו וזהו לבית אבותם למשפחותם להיות דבוקים למעלה ויכתב בספר זכרון לפניו כנ"ל:

זאת חנוכת המזבח ביום המשח אותו מאת נשיאי ישראל. יבואר עפ"י הידוע גודל מעלת הצי"ע שומר הברית שנקרא אות הוא הממשיך כל ההשפעות לבנ"י. וזה הרמז זאת חנוכת המזבח ביום המשח אותו לשון אות. מאת נשיאי ישראל. פי' זה נמשך מאת צדיקי הדור שהם נשיאי העדה. ובכחם להמשיך החסדים בבחי' החינוך שיהי' הכל לטובה מעתה ועד עולם. וזהו בחי' היסוד סיומא דגופא שהוא המחזיק את הכל ובו כח ההשפעה והכל תלוי בו כידוע:

נשיא אחד ליום כו'. הנ"ל עפ"י מ"ש ואברהם זקן בא בימים. בא עם כל ימיו נכונים כמ"ש ובכל יום ויום מרדכי מתהלך כו'. וזה ג"כ נשיא אחד ליום שהיו מרימים אחדות הבורא בכל יום בבחי' הראוי לאותו היום: